

ระบบการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ความสำคัญในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

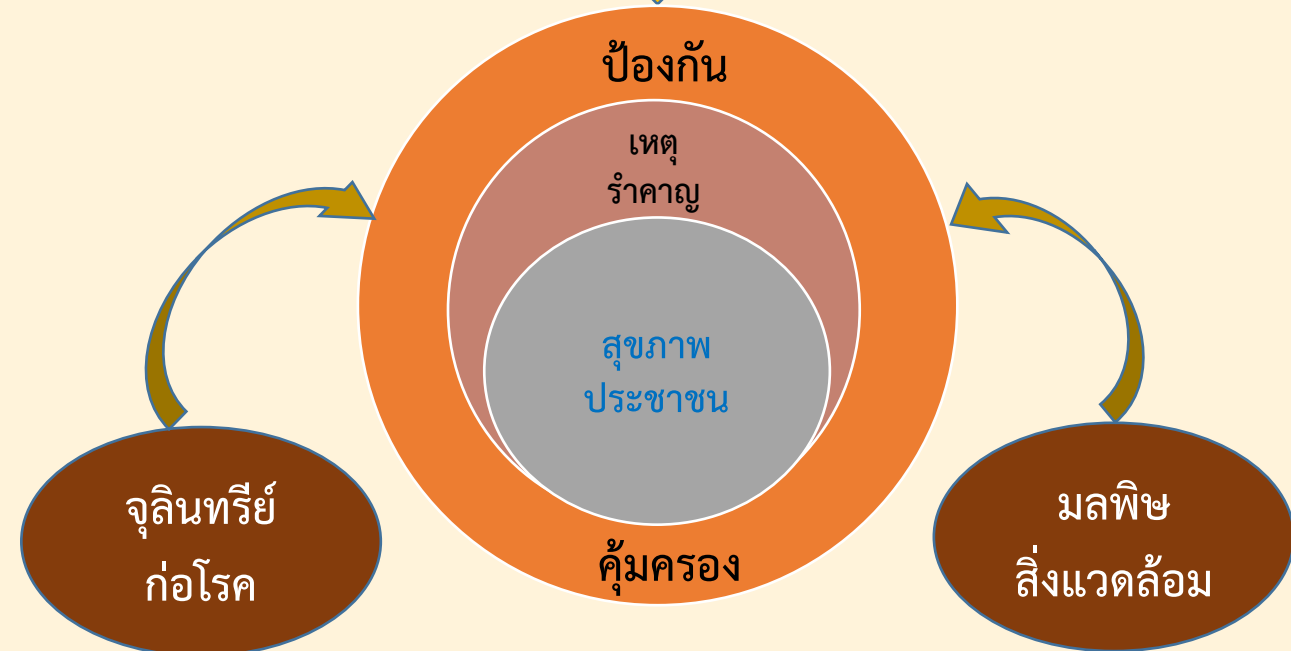
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ???

- ❖ กิจการที่มีกระบวนการ หรือ กรรมวิธีการผลิต
- ❖ ก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรค
- ❖ มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน
ในบริเวณใกล้เคียง

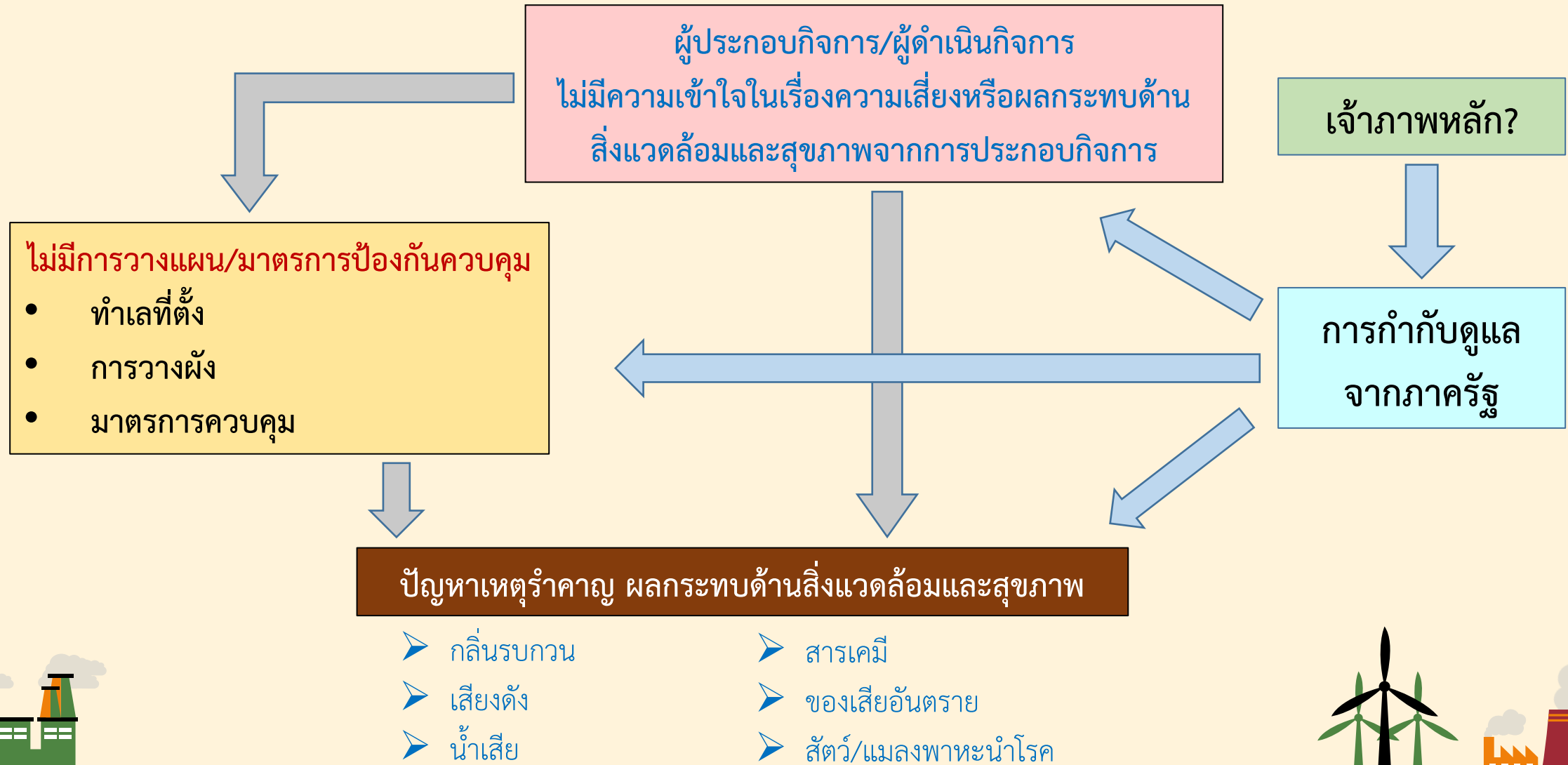
พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

หมวด 7 กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

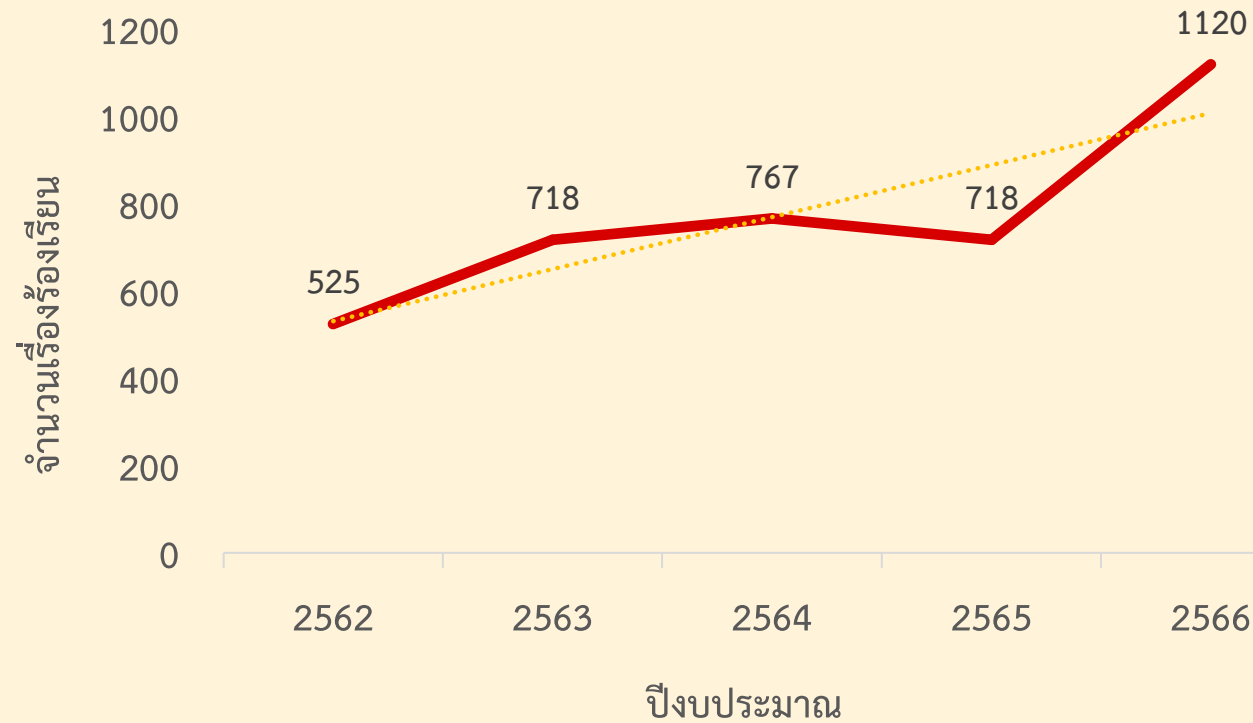

ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

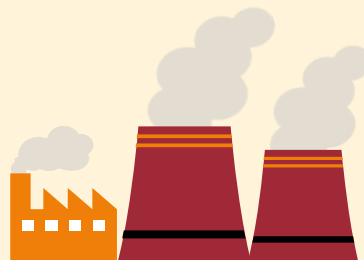
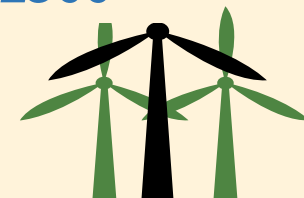
การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

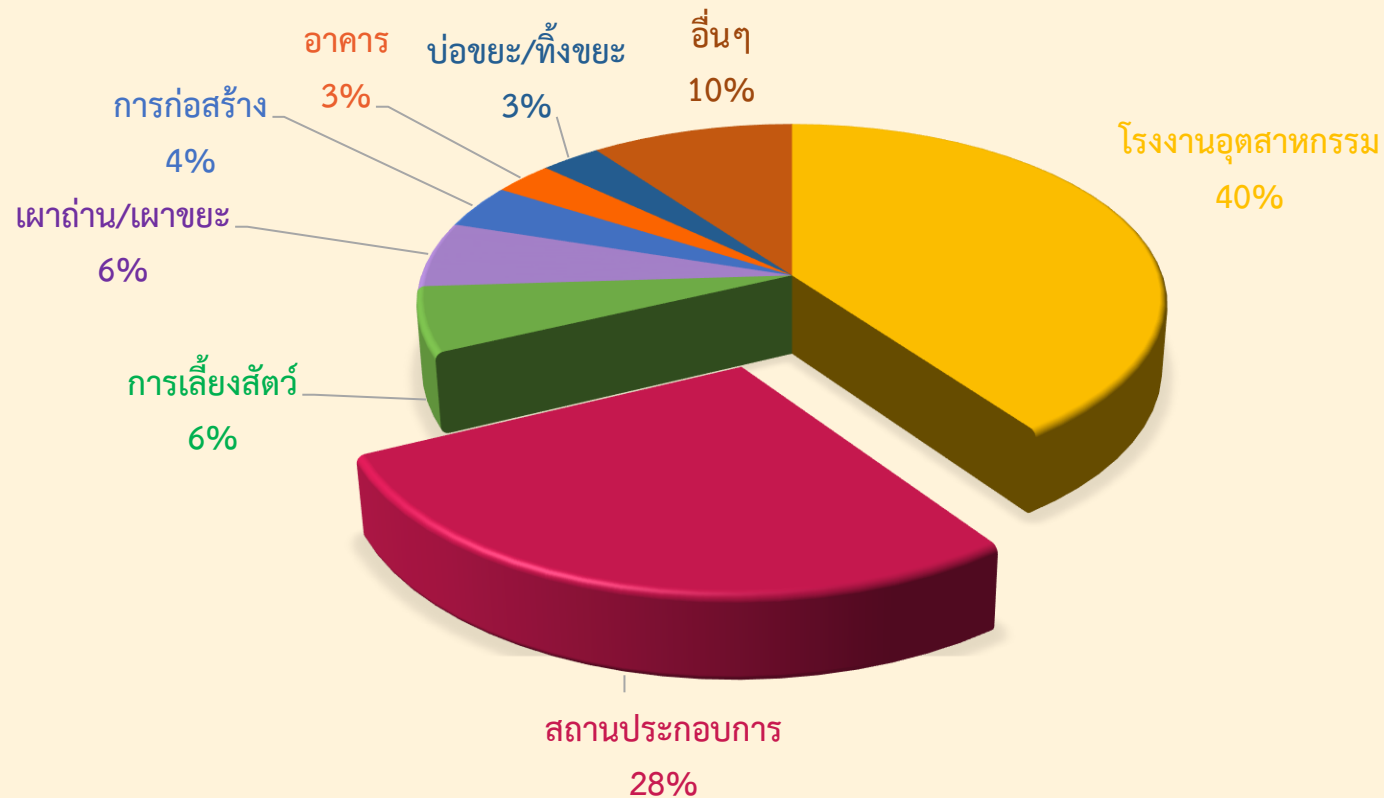
สถานการณ์เรื่องร้องเรียนในประเทศไทย

ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ ปีงบประมาณ 2562 - 2566

สถานการณ์เรื่องร้องเรียนในประเทศไทย (ต่อ)

สัดส่วนแหล่งที่มาของปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

รวมถึงประกาศ สธ. ที่ออกภายใต้
อำนาจของ พ.ร.บ. สธ.

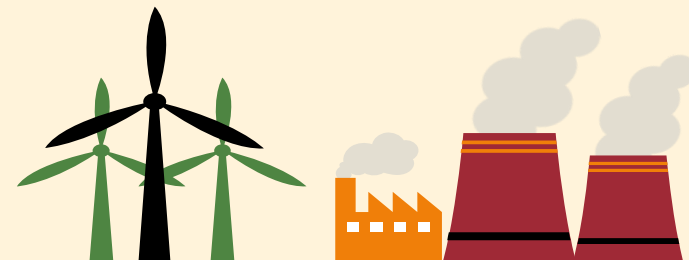
กิจการที่เป็น
อันตรายต่อสุขภาพ

กฎกระทรวงควบคุมสถาน
ประกอบกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560

ข้อบัญญัติ
ของท้องถิ่น

รวมถึงประกาศ สธ. ที่ออกภายใต้
อำนาจของกฎกระทรวง

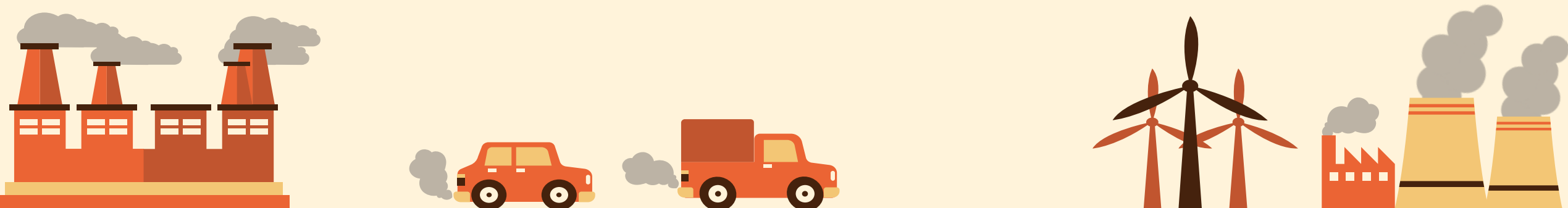
หมวด 7 กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 31

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็น
กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพ จำนวน 13 กลุ่ม รวม 142 ประเภทกิจการ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

2558

13 กลุ่ม
141 ประเภทกิจการ

ฉบับที่ 1

2560

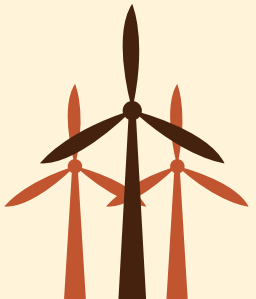
ประกาศยกเว้นกิจการที่อยู่ภายใต้
กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือ
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ฉบับที่ 2

2562

ประกาศเพิ่มเติม 1 ประเภท
9(22) “การประกอบกิจการให้บริการลาน
สะสมตู้บรรจุสินค้าหรือลานจอดรถหัวลาก
ตู้บรรจุสินค้า”

ฉบับที่ 3

กลุ่มกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

สัตว์เลี้ยง (2 ประเภทกิจการ)

กิจการอื่นๆ (13 ประเภทกิจการ)

ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน
ถ่านโค้ก และสารเคมีต่างๆ
(17 ประเภทกิจการ)

หิน ดิน ทราย ซีเมนต์ หรือวัสดุที่
คล้ายคลึง (12 ประเภทกิจการ)

สิ่งทอ (8 ประเภทกิจการ)

การบริการ (21 ประเภทกิจการ)

ไม้หรือกระดาษ (8 ประเภทกิจการ)

ยานยนต์ เครื่องจักร เครื่องกล (9 ประเภทกิจการ)

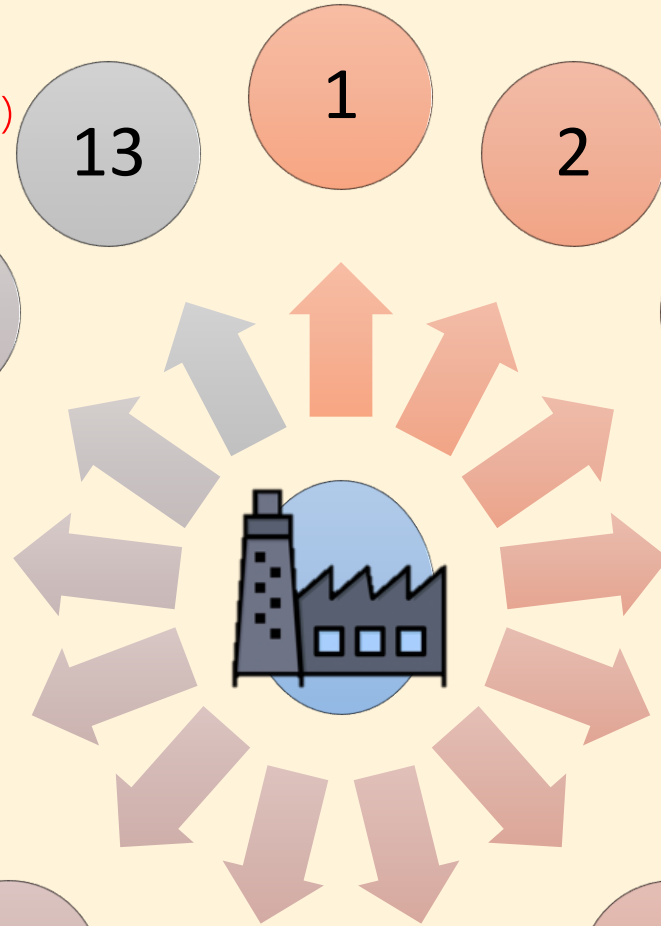
โลหะหรือแร่ (6 ประเภทกิจการ)

การเกษตร (9 ประเภทกิจการ)

ยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์
เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
(5 ประเภทกิจการ)

อาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม
(24 ประเภทกิจการ)

สัตว์และผลิตภัณฑ์ (7 ประเภทกิจการ)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2)

กลุ่มที่ 9 กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ

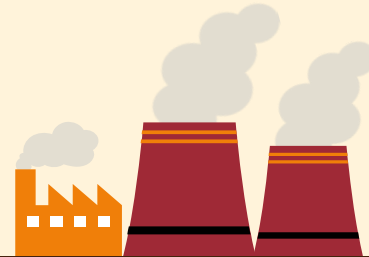
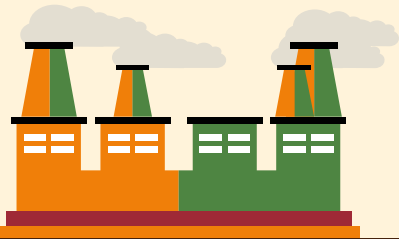
9(1) กิจการสปาเพื่อสุขภาพ
9(3) กิจการนวดเพื่อสุขภาพ
9(4) กิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ
สมุนไพร

เว้นแต่เป็นการให้บริการ
ในสถานพยาบาลตาม
กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

9(11) กิจการเสริมสวยหรือแต่งผม

เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ในบังคับ
ตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบวิชาชีพเวชกรรม

หรือในสถานประกอบการ
เพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่า
ด้วยสถานประกอบการ
เพื่อสุขภาพ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

ประกาศเพิ่ม 1 ประเภทกิจการ

การประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า
หรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า

หน้า ๑๓
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๕๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมกิจการให้บริการลานเก็บสะสมตู้บรรจุสินค้าหรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้าให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือของเสียจากการให้บริการที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒๒) ของ ๙ ในข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

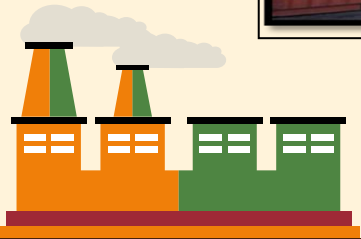
“(๒๒) การประกอบกิจการให้บริการลานสะสมตู้บรรจุสินค้า หรือลานจอดรถหัวลากตู้บรรจุสินค้า”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

สาธิต ปิตุเตชะ

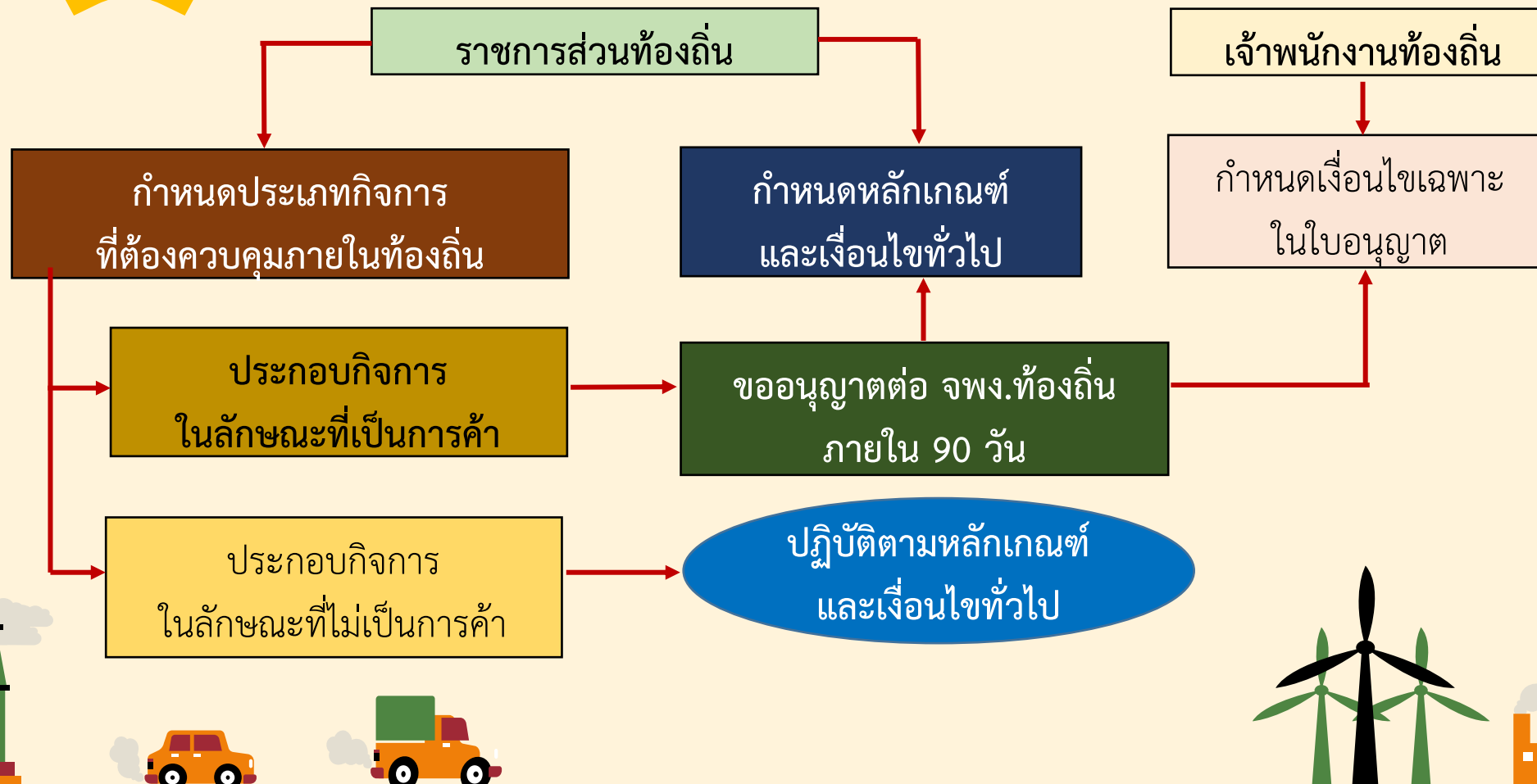
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา 32

ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น
ควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

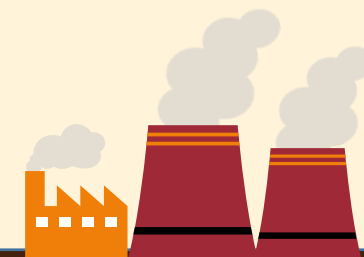
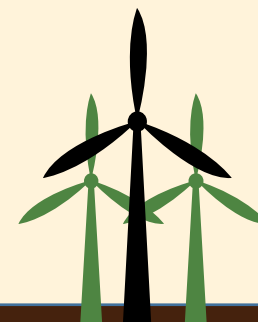

มาตรา 33

ผู้ประกอบการในลักษณะที่เป็นการค้าต้องดำเนินการขออนุญาต

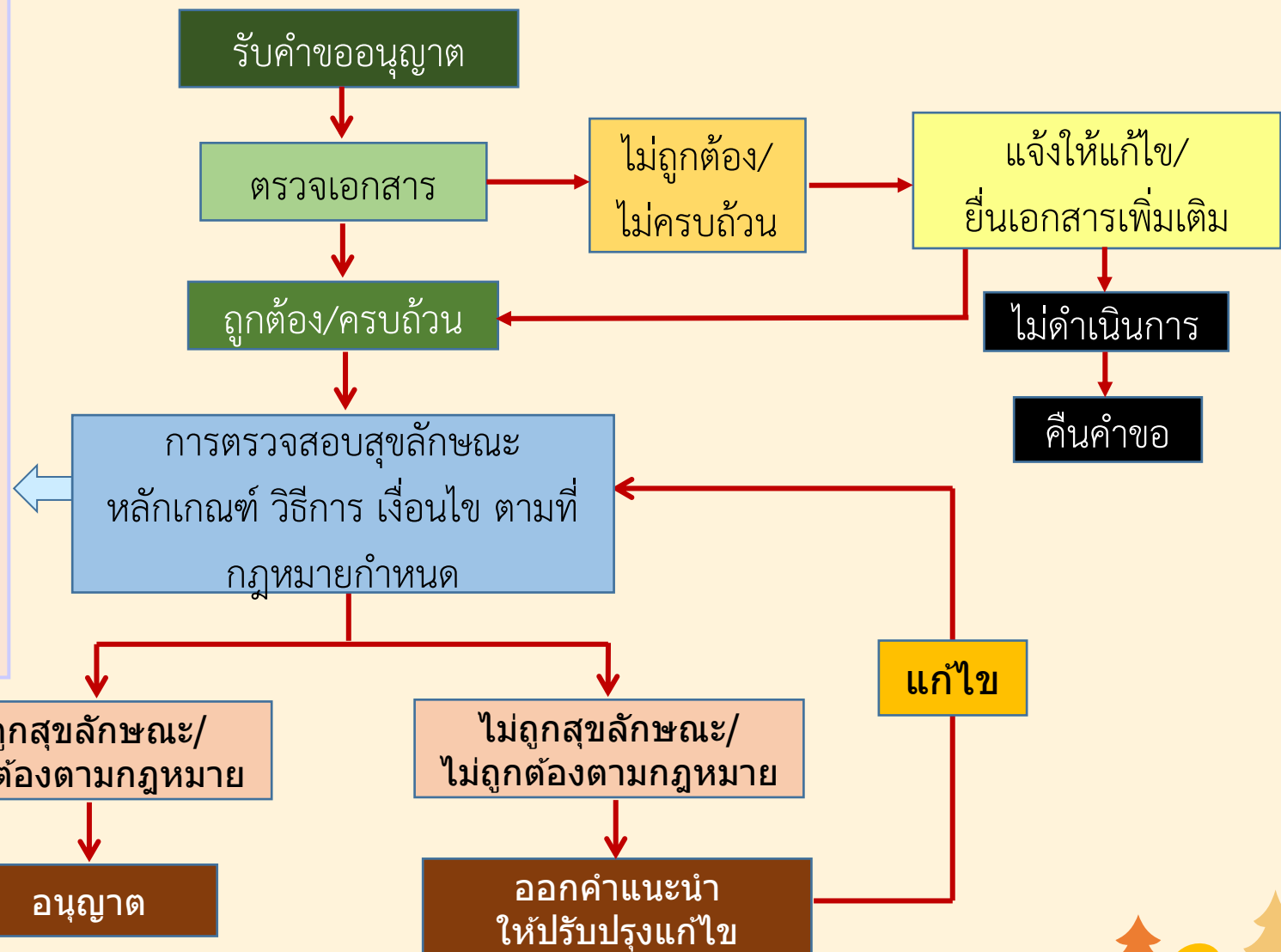
เมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่กำหนดท้องถิ่นมีผลใช้บังคับ “ผู้ใดผู้ประกอบการประเภทที่
ท้องถิ่นประกาศควบคุมในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องดำเนินการขออนุญาต” ก่อนประกอบการ

กำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

กระบวนการออกใบอนุญาต (รายใหม่)

- กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560
- ประกาศกระทรวง สธ. เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนออกใบอนุญาต พ.ศ. 2561
- ประกาศกระทรวง สธ. เรื่อง หลักเกณฑ์ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2561
- ประกาศกระทรวง สธ. ที่เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ข้อบัญญัติของท้องถิ่น
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการออกใบอนุญาต (กรณีต่ออายุใบอนุญาต)

พ.ร.ฎ.การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 (ประกาศเมื่อวันที่ 26 พ.ค. 64)

- กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต
- ใบอนุญาตภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ต้องดำเนินการภายใต้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้
  - ✓ ใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
  - ✓ ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด
  - ✓ ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร (พื้นที่เกิน 200 ตร.ม.)
  - ✓ ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
- ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันที่ประกาศ **มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2565**
- **ผู้ประกอบการ**ที่ประสงค์ต่ออายุใบอนุญาต สามารถ**ชำระค่าธรรมเนียม** ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีขึ้น **ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ**
- ให้ราชการส่วนท้องถิ่น**ออกหลักฐานการต่ออายุคือใบอนุญาต**ผู้ประกอบการ แต่หากราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบการสามารถนำ**หลักฐานการรับเงินมา**ใช้แทน**หลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต**
- เมื่อผู้ประกอบการ**ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว** ให้ถือว่าผู้ประกอบการได้รับอนุญาตตามกฎหมาย
- ราชการส่วนท้องถิ่นควรกำหนดแผนการตรวจประเมินสถานประกอบการประจำปี กรณีตรวจสอบพบว่าไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติของท้องถิ่น ให้ออกคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขหรือออกคำสั่งทางปกครอง

ผู้ประกอบการชำระค่าธรรมเนียม
ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

ราชการส่วนท้องถิ่นออกหลักฐาน
การต่ออายุใบอนุญาต (ใบอนุญาต)
หรือหลักฐานการรับเงิน/ใบเสร็จรับเงิน

ผู้ประกอบการได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ราชการส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนตรวจประเมิน
สถานประกอบการประจำปี

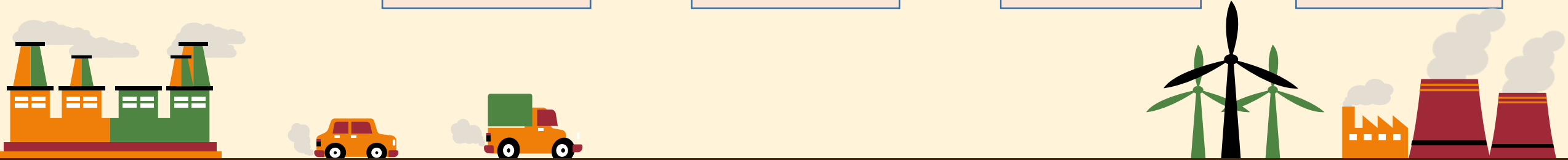
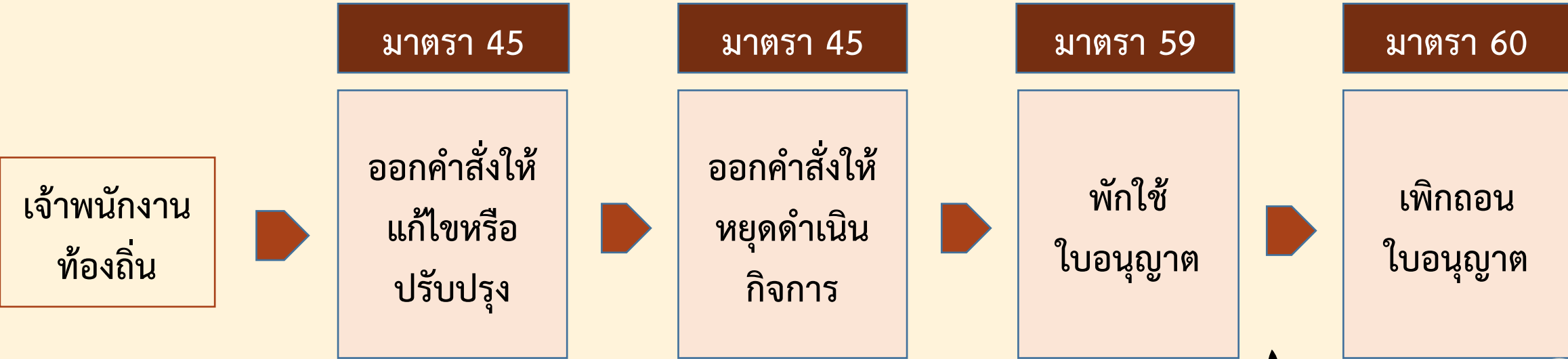
กรณีสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติของ
ท้องถิ่น ให้ออกคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข

การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบังคับใช้กฎหมายควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กรณีไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรณีผู้ดำเนินกิจการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม พ.ร.บ. กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติ หรือเงื่อนไขที่ระบุในใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินกิจการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

สรุปบทบาทหลักของราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

การออกข้อบัญญัติ
ของท้องถิ่น
ควบคุมกิจการที่
เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพ

การพิจารณา
อนุญาตประกอบ
กิจการ

การควบคุมกำกับ
ดูแลให้ถูกต้องด้วย
สุขลักษณะ และ
หลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไข ตามที่
กฎหมายกำหนด

การออกคำสั่ง

- ปรับปรุงแก้ไข
- หยุดกิจการ
- พักใช้/เพิกถอน
ใบอนุญาต

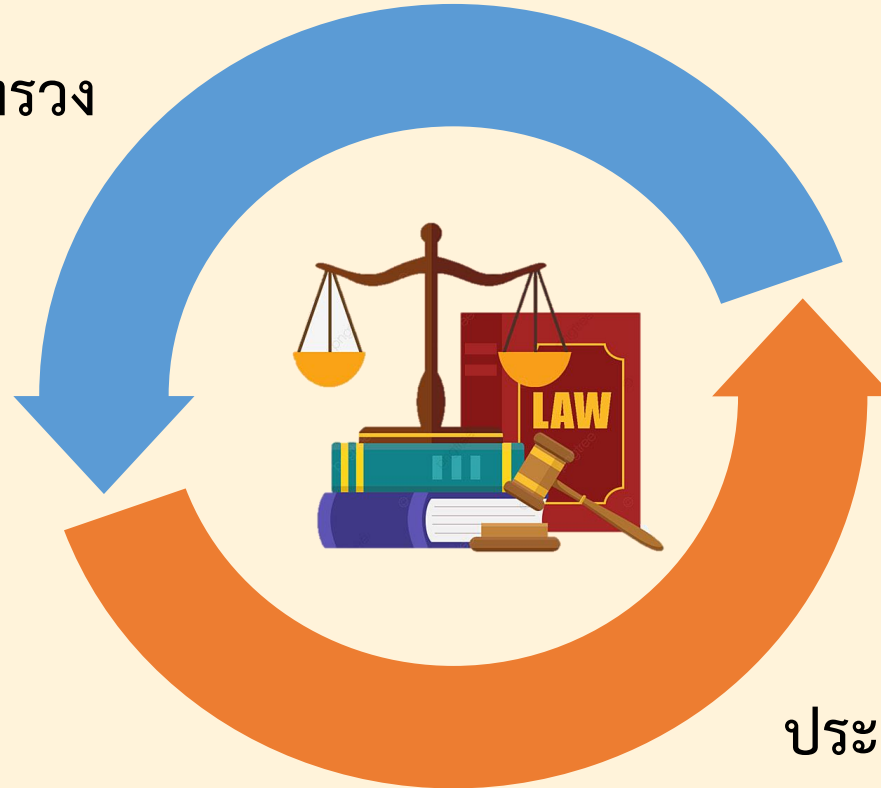
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ไม่ถูกต้องตาม พ.ร.บ. กฎกระทรวง ประกาศ สธ.
- ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น/เงื่อนไขในใบอนุญาต
- ไม่ถูกต้อง/ผิดสุขลักษณะ
- ก่อมลพิษ เหตุรำคาญ

กฎหมายระดับอนุบัญญัติที่สำคัญเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กฎกระทรวง

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560

กฎกระทรวง

ควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา ๓๑

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานประกอบกิจการนั้น

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ

“มลพิษทางเสียง” หมายความว่า สภาวะของเสียงอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“มลพิษทางอากาศ” หมายความว่า สภาวะของอากาศอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“มลพิษทางน้ำ” หมายความว่า สภาวะของน้ำที่อันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“มลพิษทางแสง” หมายความว่า สภาวะของแสงอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“มลพิษทางความร้อน” หมายความว่า สภาวะของความร้อนอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“มลพิษทางความสั่นสะเทือน” หมายความว่า สภาวะของความสั่นสะเทือนอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“ของเสียอันตราย” หมายความว่า มูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือสิ่งอื่นใดที่ปนเปื้อนสารพิษอันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการที่ทำให้มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

ข้อ ๓ ให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานมลพิษทางเสียง มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางแสง มลพิษทางความร้อน และมลพิษทางความสั่นสะเทือนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค่ามาตรฐานมลพิษตามวรรคหนึ่ง ให้นำค่ามาตรฐานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาในการออกประกาศกำหนดด้วย

ข้อ ๔ สถานประกอบกิจการประเภทใดจำเป็นต้องมีมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคม ให้สถานประกอบกิจการนั้นปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ ผู้ดำเนินการกิจการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๑

สถานที่ตั้ง ลักษณะอาคาร และการสุขาภิบาล

ข้อ ๖ สถานประกอบกิจการต้องตั้งอยู่ห่างจากศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการ หรือสถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องไม่อยู่ในระยะที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนหรือต้องจัดให้มีระบบป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงลักษณะและประเภทของสถานประกอบกิจการ

การกำหนดสถานที่อื่นใดเพิ่มเติม การกำหนดระยะห่าง และการกำหนดให้มีระบบป้องกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ใช้บังคับกับสถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ข้อ ๗ สถานประกอบกิจการที่มีอาคารต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมที่จะประกอบกิจการที่ขออนุญาตได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทางหนีไฟ บันไดหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉินให้มีลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง มีแสงสว่างเพียงพอและมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงชัดเจน โดยทางออกฉุกเฉินต้องมีไฟส่องสว่างฉุกเฉินเมื่อระบบไฟฟ้าปกติขัดข้อง

ข้อ ๘ สถานประกอบกิจการที่มีอาคารต้องจัดให้มีระบบการจัดแสงสว่างและการระบายอากาศให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙ สถานประกอบกิจการที่มีอาคารต้องมีห้องน้ำและห้องส้วม ตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลรักษาความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นประจำทุกวัน

ข้อ ๑๐ สถานประกอบกิจการต้องมีการเก็บ รวบรวม หรือกำจัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะดังนี้

(๑) มีภาชนะบรรจุ หรือภาชนะรองรับที่เหมาะสมและเพียงพอกับประเภทและปริมาณของมูลฝอย รวมทั้งมีการทำความสะอาดภาชนะบรรจุหรือภาชนะรองรับ และบริเวณที่เก็บภาชนะนั้นอยู่เสมอ

(๒) ในกรณีที่มีการกำจัดมูลฝอยเอง ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) กรณีที่มีมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารพิษ หรือวัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๑ สถานประกอบกิจการต้องดูแลมิให้มีน้ำท่วมขังบริเวณสถานประกอบกิจการ และจัดให้มีการระบายน้ำหรือการดำเนินการอย่างใด ๆ ด้วยวิธีที่เหมาะสม เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง

ในกรณีที่มีน้ำทิ้งหรือน้ำเสียเกิดขึ้นจากสถานประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งซึ่งการดำเนินการของสถานประกอบกิจการดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สถานประกอบกิจการต้องดำเนินการตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีบ่อดักไขมัน รวมทั้งมาตรฐานของบ่อดักไขมันดังกล่าว

ข้อ ๑๒ สถานประกอบกิจการต้องมีการป้องกัน และกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๓ สถานประกอบกิจการที่มีโรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้สำหรับการประกอบอาหาร การปรุงอาหาร หรือการเสิร์ฟอาหารสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหาร ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

ข้อ ๑๔ สถานประกอบกิจการต้องจัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ปลอดภัย เป็นสัดส่วน และดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัย และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๑๕ สถานประกอบกิจการต้องจัดให้มีน้ำดื่มสะอาดที่มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพน้ำบริโภคของกรมอนามัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอทุกวัน รวมทั้งจัดให้มีภาชนะรองรับน้ำดื่มที่สะอาดและปราศจากสิ่งปนเปื้อนที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และสถานที่ตั้งน้ำดื่มและลักษณะการนำน้ำมาดื่มต้องไม่เกิดการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๑๖ สถานประกอบกิจการต้องจัดให้มีน้ำใช้ที่มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมต่อการประกอบกิจการนั้น ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต

หมวด ๒
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการป้องกันเหตุรำคาญ

ข้อ ๑๗ สถานประกอบกิจการต้องมีมาตรการความปลอดภัยในการทำงานและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๘ สถานประกอบกิจการที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายต้องมีสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับเก็บรักษาวัตถุอันตราย หรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออับคดียได้ง่ายไว้โดยเฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๙ สถานประกอบกิจการที่ผู้ปฏิบัติงานอาจเปราะบางจากสารเคมี วัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นใดอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องจัดให้มีที่ชำระร่างกายฉุกเฉินและที่ล้างตาฉุกเฉินตามความจำเป็นและเหมาะสมกับคุณสมบัติของสารเคมี วัตถุอันตราย หรือสิ่งอื่นใดอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และขนาดของการประกอบกิจการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๐ สถานประกอบกิจการต้องใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่มีสภาพที่ปลอดภัยสำหรับการใช้งานในสถานประกอบกิจการ และต้องมีการติดตั้งในลักษณะที่แข็งแรง มั่นคง และปลอดภัย โดยมีระบบป้องกันอันตราย และป้ายคำเตือนหรือคำแนะนำในการป้องกันอันตรายจากอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรนั้น ทั้งนี้ การจัดวางหรือการจัดเก็บอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องจักรต้องเป็นระเบียบไม่กีดขวางทางเดินและการปฏิบัติงาน และต้องมีการดูแล ตรวจสอบ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา

ข้อ ๒๑ สถานประกอบกิจการต้องจัดให้มีการตรวจสอบสภาพผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสภาพผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๒ สถานประกอบกิจการใดที่การประกอบกิจการอาจก่อให้เกิดมลพิษทางเสียง มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางแสง มลพิษทางความร้อน มลพิษทางความสั่นสะเทือนของเสียงอันตราย หรือมีการใช้สารเคมีหรือวัตถุอันตรายจะต้องดำเนินการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น

ในกรณีที่มีเหตุอันควร ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศของรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ตามกฎหมายนี้ในเรื่องใด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้โดยอนุโลมจนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามกฎหมายนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ ภายใต้บังคับข้อ ๕ สถานประกอบกิจการที่ตั้งขึ้นก่อนวันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เงื่อนไขการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ

1

สถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้น ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

2

สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือสถานประกอบกิจการ ที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

หลักเกณฑ์การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมวด 1

สถานที่ตั้ง ลักษณะอาคาร และการสุขาภิบาล

สถานที่ตั้งเหมาะสม และมีระบบป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
ระยะห่างเป็นไปตามกฎหมาย

อาคารมั่นคง แข็งแรง ทางหนีไฟ บันไดหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่า
ด้วยการควบคุมอาคาร หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แสงสว่างเพียงพอ และมีป้ายหรือเครื่องหมาย
แสดงชัดเจน ทางออกฉุกเฉินต้องมีไฟส่องสว่างฉุกเฉินเมื่อระบบไฟฟ้าขัดข้อง

การจัดแสงสว่างและการระบายอากาศ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

**กฎกระทรวง ฉบับที่ 39
(พ.ศ. 2537) ออกตามความ
ใน พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522**

**หมวด 3
ระบบการจัดแสงสว่าง
และการระบายอากาศ**

ข้อ 11 ส่วนต่างๆ ของอาคารต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่าความเข้มที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

สถานที่อื่นที่มีได้ระบุไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ความเข้มของแสงสว่างของสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับความเข้มที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว

ข้อ 12 ระบบการระบายอากาศในอาคารจะจัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติหรือโดยวิธีกลก็ได้

ข้อ 13 ในกรณีที่ได้จัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ ห้องในอาคารทุกชนิดทุกประเภทต้องมีประตู หน้าต่าง หรือช่องระบายอากาศด้านติดกับอากาศภายนอกเป็นพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ของห้องนั้น ทั้งนี้ ไม่นับรวมพื้นที่ของประตู หน้าต่าง และช่องระบายอากาศที่ติดต่อกับห้องอื่นหรือช่องทางเดินภายในอาคาร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่อาคารหรือสถานที่ที่ใช้เก็บของหรือสินค้า

ข้อ 14 ในกรณีที่ไมอาจจัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติตามข้อ 13 ได้ ให้จัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีกลซึ่งใช้กลอุปกรณ์ขับเคลื่อนอากาศ กลอุปกรณ์นี้ต้องทำงานตลอดเวลาระหว่างที่ใช้สอยพื้นที่นั้น และการระบายอากาศต้องมีการนำอากาศภายนอกเข้ามาในพื้นที่ไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในตารางที่ 4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

สำหรับห้องครัวของสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ถ้าได้จัดให้มีการระบายอากาศครอบคลุมแหล่งที่เกิดของกลิ่น คาว หรือก๊าซ ที่ต้องการระบายในขนาดที่เหมาะสมแล้ว จะมีอัตราการระบายอากาศในส่วนอื่นของห้องครัวนั้นน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในตารางตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า 12 เท่าของปริมาตรของห้องใน 1 ชั่วโมง

สถานที่อื่นที่มีได้ระบุไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อัตราการระบายอากาศของสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับอัตราที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว

ข้อ 15 ในกรณีที่จัดให้มีการระบายอากาศด้วยระบบการปรับอากาศต้องมีการนำอากาศภายนอกเข้ามาในพื้นที่ปรับอากาศหรือดูดอากาศจากภายในพื้นที่ปรับอากาศออกไปไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในตารางที่ 5 ท้ายกฎกระทรวงนี้

สถานที่อื่นที่มีได้ระบุไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อัตราการระบายอากาศของสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับอัตราที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว

ข้อ 16 ตำแหน่งของช่องนำอากาศภายนอกเข้าโดยวิธีกล ต้องห่างจากที่เกิดอากาศเสียและช่องระบายอากาศทั้งไม่น้อยกว่า 5 เมตร และสูงจากพื้นดินไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

การนำอากาศภายนอกเข้าและการระบายอากาศทั้งโดยวิธีกล ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

ตารางที่ 3 ความเข้มของแสงสว่าง

ลำดับ	สถานที่ (ประเภทการใช้)	หน่วยความเข้มของแสงสว่าง ลักซ์ (LUX)
1	ที่จอดรถ	50
2	ช่องทางเดินภายในอาคารอยู่อาศัยรวม	100
3	ห้องพักในโรงแรมหรืออาคารอยู่อาศัยรวม	100
4	ห้องน้ำ ห้องส้วมของโรงงาน โรงเรียน โรงแรม สำนักงาน หรืออาคารอยู่อาศัยรวม	100
5	โรงมหรสพ (บริเวณที่นั่งสำหรับคนดูขณะที่ไม่มีการแสดง)	100
6	ช่องทางเดินภายในโรงงาน โรงเรียน โรงแรม สำนักงาน หรือสถานพยาบาล	200
7	สถานีขนส่งมวลชน (บริเวณที่พักรถโดยสาร)	200
8	โรงงาน	200
9	ห้างสรรพสินค้า	200
10	ตลาด	200
11	ห้องน้ำ ห้องส้วมของโรงมหรสพ สถานพยาบาล สถานีขนส่งมวลชน ห้างสรรพสินค้า หรือตลาด	200
12	ห้องสมุด ห้องเรียน	300
13	ห้องประชุม	300
14	บริเวณที่ทำงานในสำนักงาน	300

ตารางที่ 4 อัตราการระบายอากาศโดยวิธีกล

ลำดับ	สถานที่ (ประเภทการใช้)	อัตราการระบายอากาศ ไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าของปริมาตรของห้องใน 1 ชั่วโมง
1	ห้องน้ำ ห้องส้วมของที่พักอาศัยหรือสำนักงาน	2
2	ห้องน้ำ ห้องส้วมของอาคารสาธารณะ	4
3	ที่จอดรถที่อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดิน	4
4	โรงงาน	4
5	โรงมหรสพ	4
6	อาคารพาณิชย์	4
7	ห้างสรรพสินค้า	4
8	สถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	7
9	สำนักงาน	7
10	ห้องพักในโรงแรมหรืออาคารชุด	7
11	ห้องครัวของที่พักอาศัย	12
12	ห้องครัวของสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	24

ตารางที่ 5 อัตราการระบายอากาศในกรณีที่มีระบบการปรับภาวะอากาศ

ลำดับ	สถานที่ (ประเภทการใช้)	ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง/ตารางเมตร
1	ห้างสรรพสินค้า (ทางเดินชมสินค้า)	2
2	โรงงาน	2
3	สำนักงาน	2
4	สถานอาบ อบ นวด	2
5	สถานที่สำหรับติดต่อธุรกิจในธนาคาร	2
6	ห้องพักในโรงแรมหรืออาคารชุด	2
7	ห้องปฏิบัติการ	2
8	ร้านตัดผม	3
9	สถานกีฬาในร่ม	4
10	โรงมหรสพ (บริเวณที่นั่งสำหรับคนดู)	4
11	ห้องเรียน	4
12	สถานบริหารร่างกาย	5
13	ร้านเสริมสวย	5
14	ห้องประชุม	6
15	ห้องน้ำ ห้องส้วม	10
16	สถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม (ห้องรับประทานอาหาร)	10
17	ไนท์คลับ บาร์ หรือสถานลีลาศ	10
18	ห้องครัว	30

ดูแลความสะอาด จัดวางสิ่งของเป็น
ระเบียบ ถูกสุขลักษณะ

น้ำดื่ม น้ำใช้ สะอาด เพียงพอ
สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

โรงอาหารหรือห้องครัวที่จัดไว้
สำหรับผู้ปฏิบัติงาน ดำเนินการ
ให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
อาหาร

การ สุขาภิบาล

ป้องกัน กำจัดแมลงและสัตว์พาหะนำโรค

ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาด

ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ

- ตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการ
ควบคุมอาคารและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เก็บ รวบรวม หรือกำจัดมูลฝอย
ที่ถูกสุขลักษณะ

- มีภาชนะบรรจุ รองรับที่เหมาะสม เพียงพอ
- กรณีที่มีการกำจัดมูลฝอยเอง ต้องได้รับความ
เห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และ
ดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนดท้องถิ่น
และกฎหมาย
- กรณีมูลฝอยปนเปื้อนสารพิษ หรือวัตถุ
อันตราย ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง

ดูแลไม่ให้มีน้ำท่วมขังบริเวณสถาน
ประกอบกิจการ และมีการระบายน้ำ
อย่างเหมาะสม

- กรณีมีน้ำทิ้งหรือน้ำเสียเกิดขึ้น
ต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

กฎกระทรวง ฉบับที่ 39
(พ.ศ. 2537) ออกตามความ
ใน พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

หมวด 2
แบบและจำนวนของ
ห้องน้ำและห้องส้วม

ข้อ 8 อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ ต้องมีห้องน้ำและห้องส้วมไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2 ท้ายกฎกระทรวงนี้

จำนวนห้องน้ำและห้องส้วมที่กำหนดไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง เป็นจำนวนขั้นต่ำที่ต้องจัดให้มี แม้ว่าอาคารนั้นจะมีพื้นที่อาคารหรือจำนวนคนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในตารางตามวรรคหนึ่งก็ตาม

ถ้าอาคารที่มีพื้นที่ของอาคารหรือจำนวนคนมากกว่าที่กำหนดไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง จะต้องจัดให้มีห้องน้ำและห้องส้วมเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนพื้นที่อาคารหรือจำนวนคนที่มากกว่านั้น ถ้ามีเศษให้คิดเต็มอัตรา

ชนิดหรือประเภทของอาคารที่มีได้กำหนดไว้ในตารางตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาเทียบเคียงลักษณะการใช้สอยของอาคารนั้น โดยถือจำนวนห้องน้ำและห้องส้วมที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าวเป็นหลัก

¹ ข้อ 9 ห้องน้ำและห้องส้วมจะแยกจากกันหรือรวมอยู่ในห้องเดียวกันก็ได้โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) สร้างด้วยวัสดุทนทาน และทำความสะอาดง่าย
- (2) ระยะตั้งระหว่างพื้นห้องถึงเพดานยอดฝ้าหรือผนังตอนต่ำสุดต้องไม่ต่ำกว่า 2.00 เมตร
- (3) มีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศได้เพียงพอ
- (4) พื้นห้องน้ำและห้องส้วมมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 ใน 100 ส่วน และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดบนพื้นห้อง
- (5) ในกรณีที่มีท่อระบายอุจจาระให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร และมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ส่วน
- (6) มีท่อระบายก๊าซขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร และมีความสูงอยู่ในระดับที่กลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น
- (7) ที่ปัสสาวะต้องมีระบบการดักกลิ่นและเป็นแบบใช้น้ำชำระลงสู่ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล
- (8) ในกรณีเป็นอาคารที่มีบุคคลเข้าใช้สอยประจำอยู่หลายชั้น การจะจัดให้มีห้องส้วมและที่ปัสสาวะในชั้นใดให้เป็นไปตามความจำเป็นและเหมาะสม
- (9) ในกรณีที่ห้องน้ำและห้องส้วมรวมอยู่ในห้องเดียวกัน ต้องมีขนาดพื้นที่ภายในของห้องไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร แต่ถ้าห้องน้ำและห้องส้วมแยกกัน ต้องมีขนาดพื้นที่ภายในของแต่ละห้องไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตร และมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร

ข้อ 10 บ่อเกรอะ บ่อซึม ของส้วมต้องอยู่ห่างจากแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 10 เมตร เว้นแต่ส้วมที่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักสาธารณสุขและมีขนาดที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยด้วยความเห็นชอบของกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

³ ตารางที่ 2 จำนวนห้องน้ำและห้องส้วมของอาคาร

ชนิดหรือประเภท ของอาคาร	เกณฑ์การกำหนด	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่าง ล้างมือ
		ห้องถ่าย อุจจาระ	ที่ถ่าย ปัสสาวะ		
(1) อาคารอยู่อาศัย	ต่อ 1 หลัง	1	-	1	-
(2) ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าจะใช้เพื่อการ พาณิชย์หรือพักอาศัย	(1) ต่อพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละดูหา ไม่เกิน 200 ตาราง เมตร	1	-	-	-
	(2) ต่อพื้นที่อาคารทุกชั้นรวมกันแต่ละดูหา เกิน 200 ตาราง เมตร	2	1	1	-
	(3) ต่อหนึ่งดูหา ในกรณีที่สูงเกินสามชั้น	2	1	1	-
(3) โรงงานตามกฎหมายว่า ด้วยโรงงาน	(1) ต่อจำนวนคนงานชาย ไม่เกิน 15 คน	1	1	1	1
	(2) ต่อจำนวนคนงานหญิง ไม่เกิน 15 คน	2	-	1	1
	(3) ต่อจำนวนคนงานชาย ตั้งแต่ 16 คน แต่ไม่เกิน 40 คน	2	2	2	2
	(4) ต่อจำนวนคนงานหญิง ตั้งแต่ 16 คน แต่ไม่เกิน 40 คน	4	-	2	2
	(5) ต่อจำนวนคนงานชาย ตั้งแต่ 41 คน แต่ไม่เกิน 80 คน	3	3	3	3
	(6) ต่อจำนวนคนงานหญิง ตั้งแต่ 41 คน แต่ไม่เกิน 80 คน จำนวนคนงานที่เกินตาม (5) และ (6) ให้เพิ่มอย่างละ 1 ที่ ต่อ จำนวนคนงานทุก 50 คน	6	-	3	3
(4) โรงแรมตามกฎหมายว่า ด้วยโรงแรมและบ้านเช่า พักชั่วคราว	ต่อห้องพัก 1 ห้องพัก	1	-	1	1

ชนิดหรือประเภท ของอาคาร	เกณฑ์การกำหนด	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่าง ล้างมือ
		ห้องถ่าย อุจจาระ	ที่ถ่าย ปัสสาวะ		
(5) อาคารชุดตามกฎหมาย ว่าด้วยอาคารชุด	ต่อ 1 ชุด	1	-	1	1
(6) หอพักตามกฎหมายว่า ด้วยหอพัก	ต่อพื้นที่อาคาร 50 ตารางเมตร	1	-	1	1
(7) หอประชุมหรือโรง มหรสพ	ต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือต่อ 100 คน ที่กำหนดให้ ใช้สอยอาคารนั้น ทั้งนี้ ให้ถือจำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์ (1) สำหรับผู้ชาย (2) สำหรับผู้หญิง	1	2	-	1
		3	-	-	1
(8) สถานศึกษา	(1) ต่อจำนวนนักเรียน นักศึกษาชาย 50 คน สำหรับจำนวน นักเรียน นักศึกษาชายไม่เกิน 500 คน ส่วนที่เกิน 500 คน ให้เพิ่มอย่างละ 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียน นักศึกษาชายทุก 100 คน (2) ต่อจำนวนนักเรียน นักศึกษาหญิง 50 คน สำหรับจำนวน นักเรียน นักศึกษาหญิงไม่เกิน 500 คน ส่วนที่เกิน 500 คน ให้เพิ่มห้องถ่ายอุจจาระ 2 ที่ และอ่างล้าง มือ 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียน นักศึกษาหญิงทุก 100 คน	1	1	-	1
		2	-	-	1
(9) สำนักงาน	ต่อพื้นที่อาคาร 300 ตารางเมตร (1) สำหรับผู้ชาย (2) สำหรับผู้หญิง	1	2	-	1
		3	-	-	1

หมวด 2

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการป้องกันเหตุรำคาญ

- มาตรการความปลอดภัยในการทำงาน
- ความร้อน แสงสว่าง เสียง สารเคมี
  - การทำงานในที่สูง ที่อับอากาศ
  - การทำงานที่เกี่ยวกับสารเคมีอันตราย

การตรวจสอบสุขภาพผู้ปฏิบัติงาน

การเก็บรักษาวัตถุอันตราย

อุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องจักร ปลอดภัย

ที่อาบน้ำฉุกเฉิน
ที่ล้างตาฉุกเฉิน

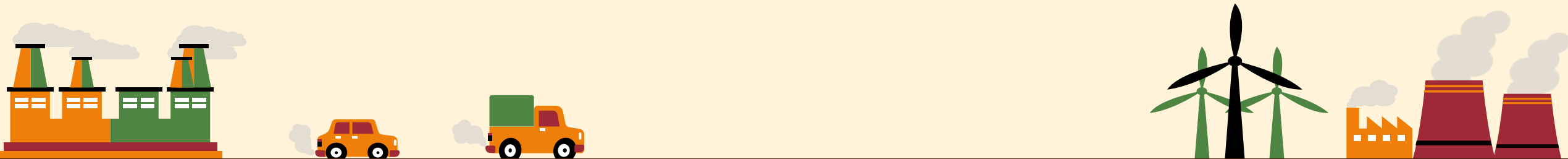

การป้องกันควบคุมมลพิษและเหตุรำคาญ

- สถานประกอบการกิจการที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ ของเสียอันตราย หรือมีการใช้สารเคมี วัตถุอันตราย ต้องมีระบบควบคุม ป้องกัน มิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญ หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของพนักงานและผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง
- สถานประกอบการต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานมลพิษตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

❖ ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศของรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวงนี้ในเรื่องใดให้นำหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาปรับใช้โดยอนุโลมก่อน

คุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Environmental Health Accreditation : EHA)
ด้านการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (EHA 7000)

ประโยชน์ในการดำเนินงาน

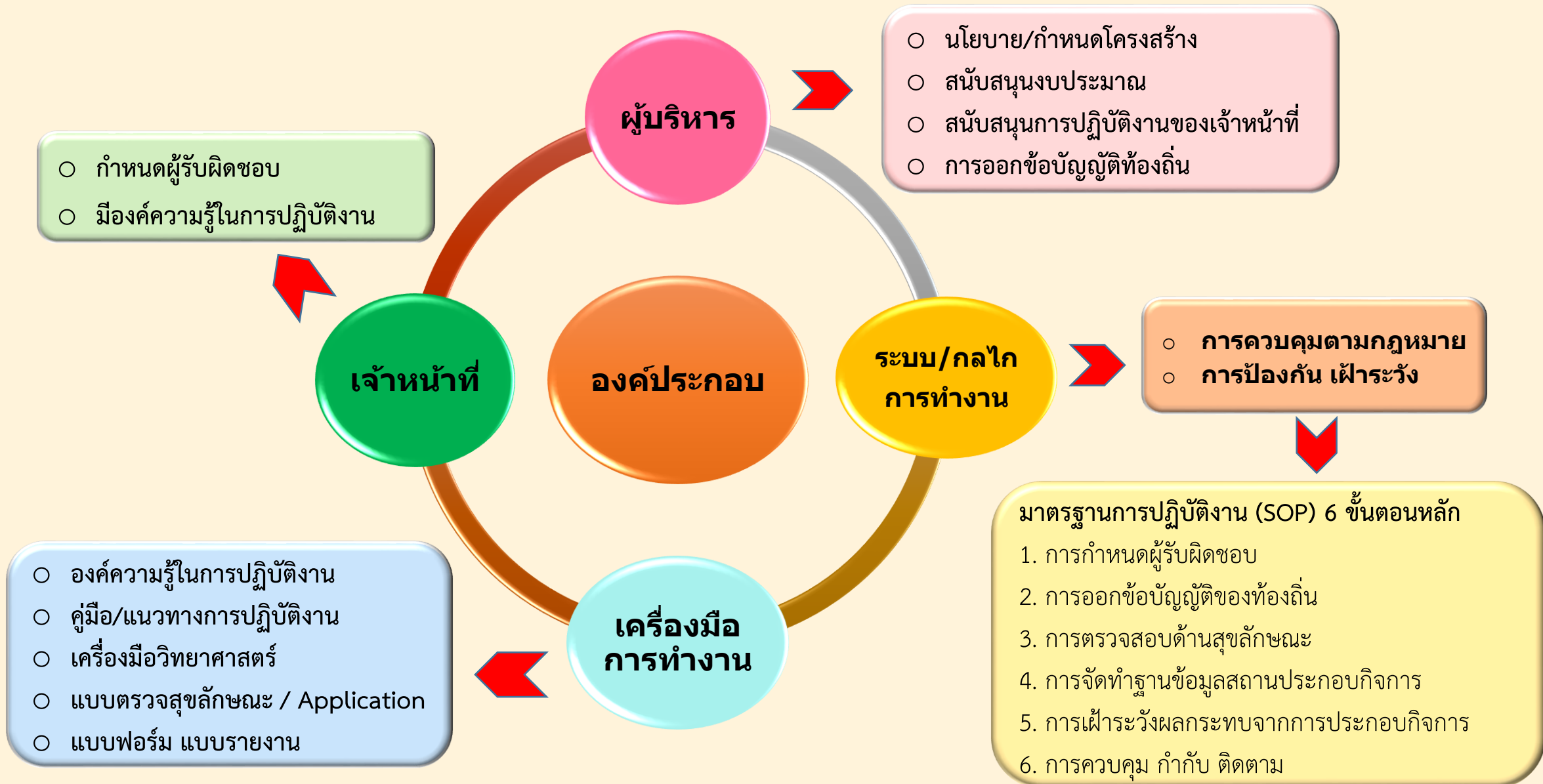
ราชการส่วนท้องถิ่นมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพประชาชนจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ระบบการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กระบวนการ วิธีการ และแนวทางในการควบคุมและป้องกันการประกอบกิจการ
ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อมิให้เกิดผลกระทบ
จนเป็นเหตุรำคาญ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือส่งผลกระทบต่อ
สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

องค์ประกอบระบบการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

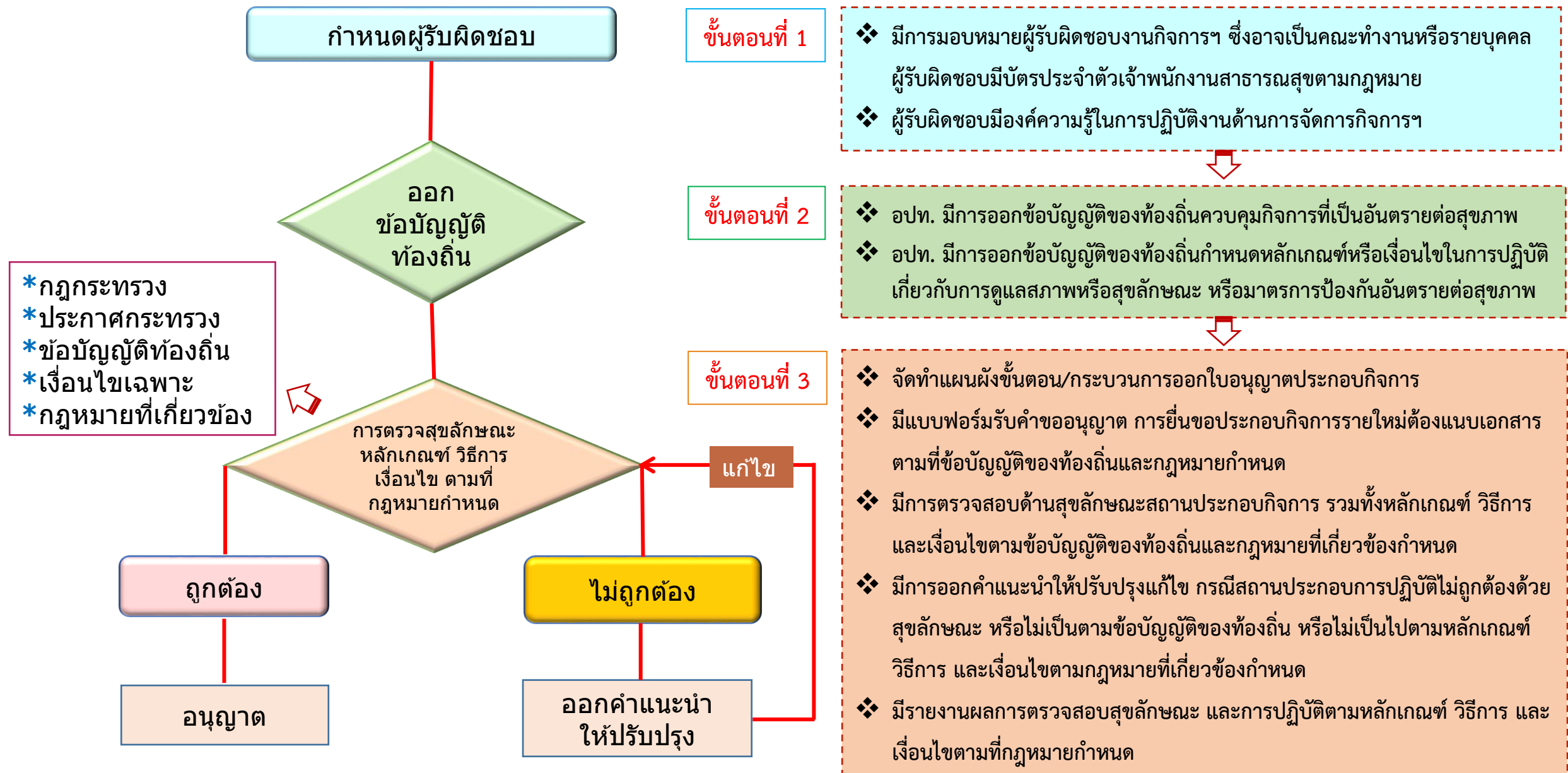

มาตรฐานการปฏิบัติงานการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (SOP)

ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนหลัก

กระบวนการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตัวอย่างแบบตรวจสอบสัญลักษณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

รายการตรวจแนะนำ	ผลการตรวจ			ข้อเท็จจริง/ประเด็น ที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ปรับปรุง	ไม่มี/ ไม่เกี่ยวข้อง		
1. สถานที่ตั้งเป็นไปตามกฎหมายผังเมือง กฎหมายอาคาร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	✓				
2. ตั้งอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน สถานศึกษา หรือสถานที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด (กรณีที่มีกฎหมายกำหนดหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดไว้)	✓				
3. อาคารมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	✓				
4. พื้นที่ปฏิบัติงาน สะอาด เป็นสัดส่วน จัดวางสิ่งของเป็นระเบียบเรียบร้อย และปลอดภัย	✓				
5. มีการระบายอากาศภายในอาคารที่เหมาะสม	✓				
6. มีการระบายน้ำที่ดี เหมาะสม ไม่มีน้ำท่วมขัง	✓				
7. กรณีมีโรงอาหารหรือห้องครัวสำหรับบริการผู้ปฏิบัติงาน ต้องดำเนินการตามหลักสุขาภิบาลอาหาร	✓				
8. น้ำดื่มสำหรับผู้ปฏิบัติงาน สะอาด เพียงพอ	✓				
9. น้ำใช้มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสม	✓				
10. ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างหรือที่ล้างมือ สะอาด ถูกสุขลักษณะ	✓				
11. มีการเก็บ รวบรวม กำจัดมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ	✓				
12. มีการจัดการของเสียอันตราย วัตถุอันตราย หรือมูลฝอยที่ปนเปื้อนสารพิษตามที่กฎหมายกำหนด		✓		มีการทิ้งภาชนะบรรจุสารเคมี รวมกับมูลฝอยทั่วไป	ให้แยกภาชนะบรรจุสารเคมี และส่งกำจัดตามกฎหมาย
13. มีการป้องกัน ควบคุม และกำจัดสัตว์ แมลงนำโรคในพื้นที่สถานประกอบกิจการอย่างเหมาะสม					

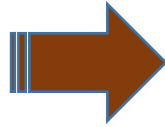
ตัวอย่างแบบตรวจสอบลักษณะกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

รายการตรวจแนะนำ	ผลการตรวจ			ข้อเท็จจริง/ประเด็น ที่ตรวจพบ	ข้อแนะนำ/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ปรับปรุง	ไม่มี/ ไม่เกี่ยวข้อง		
14. แสงสว่างในพื้นที่ปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ	✓				
15. อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร สายไฟ มีสภาพปลอดภัย จัดวางเป็นระเบียบ ไม่กีดขวางทางเดิน	✓				
16. มีทางหนีไฟ บันไดหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร	✓				
17. ติดตั้งอุปกรณ์หรือเครื่องดับเพลิง อย่างเพียงพอ เหมาะสม อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน	✓				
18. มีที่อาบน้ำ ที่ล้างตาฉุกเฉิน ตามความเหมาะสม	✓				
19. มีสถานที่ปลอดภัยสำหรับเก็บรักษาวัตถุอันตราย		✓		สถานที่จัดเก็บวัตถุอันตรายไม่เหมาะสม เก็บรวมกับมูลฝอยอื่น	ควรมีห้องจัดเก็บวัตถุอันตรายแยกเฉพาะ และควรมีวัสดุดูดซับสารเคมี เช่น ทรายกรอง
20. มีมาตรการ ความปลอดภัยในการทำงาน	✓				
21. มีการตรวจสอบสุขภาพผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมาย	✓				
22. มีการป้องกัน ควบคุม หรือบำบัดมลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง ฯลฯ ก่อนปล่อยหรือระบายสู่สิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	✓				
23. มีมาตรการ วิธีการ หรือการจัดการ เพื่อป้องกัน ควบคุมเหตุรำคาญหรืออันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง	✓				
24. สถานประกอบกิจการปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติของท้องถิ่น	✓				
25. สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามเงื่อนไขเฉพาะที่ระบุในใบอนุญาต	✓				

กระบวนการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 4

การจัดทำฐานข้อมูลกิจการ
ที่เป็นอันตรายสุขภาพ

- ❖ มีการสำรวจข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่
- ❖ จัดทำทะเบียนข้อมูลกิจการฯ
- ❖ ประเภทและจำนวนกิจการ มี/ไม่มีใบอนุญาต
- ❖ สถิติการร้องเรียน/เหตุรำคาญ (รายเดือน/รายปี)
- ❖ ความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดจากกระบวนการผลิต/การประกอบกิจการฯ
- ❖ จัดทำรายงานสถานการณ์ประจำปี

ตัวอย่างการจัดทำทะเบียนข้อมูล

ลำดับ	ประเภทกิจการ	จำนวน (ราย)	มีใบ อนุญาต	ไม่มีใบอนุญาต	ไม่เคยถูก ร้องเรียน	เคยถูกร้องเรียน	ประเด็นที่ ถูกร้องเรียน	หมายเหตุ
1	การเผาถ่าน	10	10	-	8	2	กลิ่นเหม็น	
2	การเลี้ยงสุกร	8	8	-	2	6	กลิ่นเหม็น	
3	เสริมสวย	20	18	2	20	-	-	
4	สถานบันเทิง	6	5	1	4	1	เสียงดัง	
5	อุ้มเคาะ ฟันสีรถยนต์	6	6	-	3	3	กลิ่นเหม็น เสียงดัง ไอระเหยสารเคมี	
รวม		50	47	3	37	12		

กระบวนการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 5

การเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายสุขภาพ

มีฐานข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่
วิเคราะห์ข้อมูลกิจการฯ และสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือผลกระทบ พร้อมกำหนดประเภทกิจการฯ หรือประเด็นการเฝ้าระวัง
รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการเฝ้าระวัง
วิเคราะห์ แปรผล และกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไข

- ❖ ประเมินสถานการณ์จากฐานข้อมูลกิจการฯ วิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดประเด็นหรือประเภทกิจการที่จำเป็นต้องมีการเฝ้าระวัง เพื่อป้องกันปัญหาเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อประชาชน/ชุมชน
- ❖ จัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรม เพื่อการเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ❖ เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการเฝ้าระวัง เช่น ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลการร้องเรียนเหตุรำคาญ ข้อมูลการได้รับผลกระทบของประชาชน เป็นต้น
- ❖ วิเคราะห์ แปรผลข้อมูล เช่น แนวโน้มการเกิดปัญหาในช่วงเวลาใด ความถี่ ความรุนแรง หรือกลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบ
- ❖ กำหนดมาตรการ/แนวทางแก้ไข และดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 6

การควบคุม กำกับ ติดตาม

จัดทำแผนตรวจตรา กำกับ ดูแล
ออกคำแนะนำด้านสุขลักษณะหรือมาตรการป้องกัน
จัดทำรายงานผลการตรวจตราตามแผนที่กำหนด

- ❖ จัดทำแผนการตรวจตรา กำกับ ดูแลสถานประกอบกิจการ ให้ปฏิบัติตามถูกต้องตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ❖ มีคำแนะนำ และกำกับดูแลให้ถูกสุขลักษณะ ตามข้อบัญญัติท้องถิ่น
- ❖ จัดทำรายงานผลการตรวจตรา กำกับดูแลสถานประกอบการ

การประเมินระบบการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ : EHA 7000

องค์ประกอบการประเมิน	คะแนนเต็ม	ผ่าน		ไม่ผ่าน
		พื้นฐาน	เกียรติบัตร	
<u>ส่วนที่ 1</u> การจัดการกระบวนการ (SOP)	100	60	80	< 60
<u>ส่วนที่ 2</u> การวัดผลลัพธ์	100	60	80	< 60

การวัดกระบวนการหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ขั้นตอน	ผังกระบวนการ	คะแนน	การพิจารณาหลักฐาน/ข้อมูลประกอบการให้คะแนน
1	การกำหนดผู้รับผิดชอบ	10	1. มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร (3 คะแนน) 2. ผู้รับผิดชอบมีบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานสาธารณสุข (2 คะแนน) 3. ผู้รับผิดชอบได้รับการพัฒนาหรืออบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจการฯ - ภายใน 3 ปีย้อนหลัง (3 คะแนน) / ภายใน 5 ปีย้อนหลัง (2 คะแนน)
2	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	20	1. มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดประเภทกิจการฯ ที่ควบคุม (10 คะแนน) 2. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในข้อบัญญัติของท้องถิ่น (10 คะแนน)
3	การตรวจสอบด้านสุขลักษณะและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด	20	1. มีผังกระบวนการ/ขั้นตอนการออกใบอนุญาต (5 คะแนน) 2. มีแบบตรวจสอบสุขลักษณะสถานประกอบการ (5 คะแนน) 3. มีรายงานการตรวจสอบสุขลักษณะและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (10 คะแนน)
4	การจัดทำฐานข้อมูลกิจการฯ	15	1. มีฐานข้อมูล/ทะเบียนกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (5 คะแนน) 2. มีรายงานสถานการณ์กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประจำปี (10 คะแนน)
5	การเฝ้าระวังความเสี่ยงหรือผลกระทบจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	20	1. มีโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมการเฝ้าระวังกิจการฯ (5 คะแนน) 2. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการเฝ้าระวัง (5 คะแนน) 3. มีการวิเคราะห์ แปลผล สรุปข้อมูล (5 คะแนน) 4. มีมาตรการหรือแนวทางการจัดการ (5 คะแนน)
6	การควบคุม กำกับ และติดตาม	15	1. มีแผนการตรวจตราและกำกับดูแลสถานประกอบการ (5 คะแนน) 2. มีคำแนะนำ/คำสั่งให้ปฏิบัติหรือปรับปรุงแก้ไขด้านสุขลักษณะ (5 คะแนน) 3. มีรายงานการตรวจตรา กำกับ และติดตาม (5 คะแนน)
	รวมคะแนน	100	

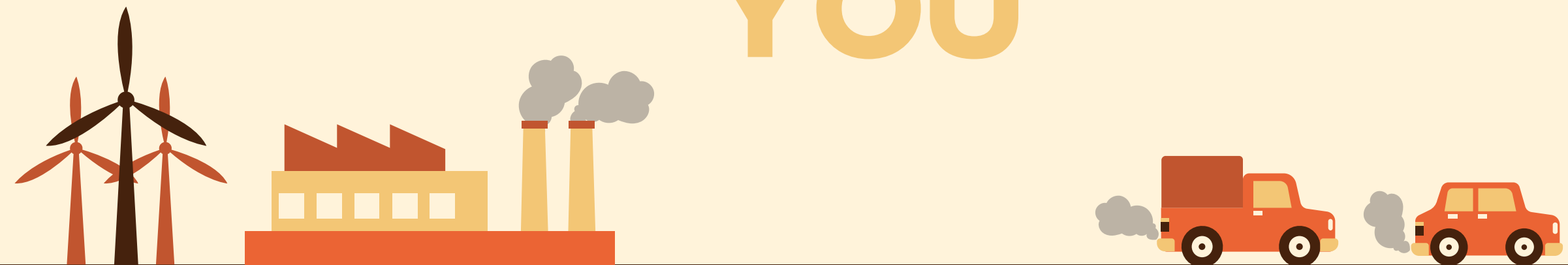
การวัดผลลัพธ์

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนน	หลักฐานประกอบการพิจารณา
1. ร้อยละของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้รับการตรวจสอบด้านสุขลักษณะ	A = จำนวนกิจการฯ ที่ได้รับการตรวจสอบสุขลักษณะฯ B = จำนวนกิจการฯ ที่ยื่นคำขออนุญาตหรือชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การคิดคะแนน = $(A/B) \times 50$	50	❖ รายงานการตรวจสอบด้านสุขลักษณะของสถานประกอบกิจการ และหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด
2. ร้อยละของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ถูกร้องเรียนเหตุรำคาญ หรือไม่ก่อปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	A = จำนวนกิจการฯ ที่ไม่ถูกร้องเรียนเหตุรำคาญ หรือไม่ก่อปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม B = จำนวนกิจการฯ ที่ยื่นคำขออนุญาตหรือชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การคิดคะแนน = $(A/B) \times 50$	50	❖ ทะเบียนข้อมูลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ❖ ทะเบียนข้อมูลปัญหาเหตุรำคาญ หรือเรื่องร้องเรียนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
	รวมคะแนน	100	

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

THANK YOU

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย